

BÚSKOMOR KÖLTEMÉNY

Szilánkokra tört vér hegyes háromszögei
az üres papír gyásztáviratában.
Az óramutatók elvágják az időt,
mióta megjelent bennünk az állam.

Testünk az unalomtól följazva csak úgy él,
ahogy szegény kakas rohan,
mikor fejét a gazda már levágta:
lelkünk az Istennél van.

Ha a szeretet gyújtópontja pupilládon,
kizárólag akkor látsz élesen.
Utána és előtte bármit is csinálsz,
az olyan, hogy még neked is jó legyen.

És szilánkokra török a vér,
és az üres papír gyásztávirat.
Amit teszünk többnyire nem érthető,
vagy ha igen: csak emberileg.

Röhrig Géza versei

ZAKLATOTT IMA

Mint a legfontosabb toll a madarakon,
biztos, és láthatatlan vagy, Uram.
Tedd, hogy szavaim ne csigavonalba fussanak.
Amit megszólítok, az válaszol,
s mint méreg, ha szájhoz ér, mindég megtorpanok.
De tudatára lobbant, elszánt magányom
már szigorúan figyel.

A csend szőnyegén alszom, bal kezem kiér.
Őszibarackot eszem előredőlt testtel.
Legvágyottabb céloom, mit magamban viszek,
méreteid hiánytalanul mozgó becse.
A fák izmai, a feladatát serényen végző
millió asztal, az étvágy, az íz.
Mint szegényekkel a leves, gondolsz velem, Uram.

Megkergette arcom minden bizonyosság.
A nők szentségét ájulásig zúztam.
Kiejtett vonóját a szélnek hétszer adtam vissza.
Most feléd özőnlök, hurcolom a hangom, és egész
elordasult, megtörött testemmel kérlek:
ne legyen irgalom. Ne legyen irgalom, Uram:
én ásítottam sírás közben. Örökké

semmisítsd meg magad bennem, tedd
a végtelent nekem egyetlen csapdává,
legyek betege mindegyik bajomnak,
kiket elvesztettem, vedd el tőlem azokat.
Míg hosszabban lehet éhezni, mint enni,
míg a kövek nem csiklandósak,
míg nincs sors, mely égre tudna köpni,

míg boldogul velem az emberi forma,
alkoss keresztül, nyisd szét az álmod,
öles békéddel suhints rám, Uram.
Hisz a szenvedés pimasz, csak az észlelésig tisztít,
a legalattomosabb mentség, mi mögé bújhatok,
kire ránőtt a közepe, indul majd először,
s neki tart tovább a visszamesszebbülés.

Uram, ki átmérője vagy összes befogónknak
szakadékony vénájú, aprócska kezdet.
Tartsd titokban a világot, mint eddig,
torkos, telhetetlen idődből ne engedj.
A nyár gombás hüvelyében, ahogy földreng
és földereng az ősz, a levegőben alvó, ordítózó
hópihe, mikor észreveszi a Földet,

ha testembe rügyek fúródnak éppen
s már nem győzők játszódni tekintetedben,
Uram, ki átmérője vagy összes befogónknak,
szakadékony vénájú, aprócska hitem,
ne add irgalmad ne látnom azt,
ahogy visszamesszebbülök innen.
Az elmebolondokat a pázsiton,

fejükön mintha pohár víz lenne,
sétálkoznak onnan ide, innen oda,
reciprokára fordul bennük a remény,
hangszálaimmal kötötted le őket,
s most behajolnak a légyvilágba,
a szellem pöcójének zsongásába,
s arcukon nincs ott nagy jeled.

Uram, ne irgalmazdál nekem,
ne irgalmazd, Istenem,
irgalmazdál énvelem,
hogyan tudjam, minek életem.

NAGYMAMA

Csak nézzük kétéves Nagymamánk
fenekét söprő vörös haját a fotókon,
majd a hosszú, égszínkék féknyomot,
mit egy gyerekkori szerelem hagyott,
csak nézzük bakfisnak milyen bús és nyúlánk,
nemsokára nő, kiszívott nyakú szent a képeken,
a matrózblúz a sutban, megtörtént pénteken,
minek nem szabadott volna, csak egy év múlva és kedden,
az apja álmában ököllet az írógépre üt,
látja a rengeteg összeragadt-torlódt betűt,
s nekilát ébren rendbehozni szívi masináját.
A következő fotón esküvőn van, de mintha nem
a sajátja lenne, szeme sarkából mindég
a férjét nézi. Egy szálfatermetű, széleskedvű rabbi.
Két fiúk születik, s az emlékezet folyamatosan rálép
arra a pedálra, mely a zongorán a hangot hosszasan kitarja,
hisz csak pelenkáz, takarít, főz, szoptat, sikál, söpör és mos,
az első zsidótörvényt még föl sem fogja, a másodiknál
azonban már a harmadikat is tudja, és lón.

Csak nézzük Nagymamánk kézírását,
ha a meggyespite receptje kell, vagy a stoppológomba
kecses diófakalapját, ha a zoknink lyukadt ki.
Mi volt az utolsó kép a szemedben, Nagyi?
S Nagyapa ezalatt hol volt? Téged nem akadt,
ki elbújtasson? Te alázatos, erős, félénk asszony,
kétéveskori fotódat újra és újra megnézem,
mit Rác és társánál csinált a magnézum. Szép vagy.
A kezed csípőn, a lábad kis terpeszben,
a szemed, mint egy marék ebihal, fényes és eleven, szép vagy.
Kötött ruhácskád láthatóan úgy készült, hogy még hozzá lehessen
kötni, mögötted állótükör a hajad csupa lokni.
A hátoldalon kommentár: Brigi éppen táncol.
Brigittának neveztek a kor divatja szerint.
Lábacskádon kényelmetlen lakkcipő, a szoknya
a forgástól az utókor felé libben. Egy lapon a táborból
azt írtad: kár, hogy nem én vagyok Isten.